

[Larsen-Ledet]**Larsen-Ledet (RV):**

Jeg har noteret mig, at hr. Baadsgaard under første behandling af forslaget til ny realkreditlov har givet udtryk for, at en overgang til enhedsprioritering på landbrugs-, industri- og håndværksområdet ville indebære både en billiggørelse af låntagning og en mindre bureaukratisk sagsbehandling.

Jeg ser imidlertid frem til, at vi under udvalgsbehandlingen af nærværende lovforslag får lejlighed til at gennemgå de omkostningsmæssige aspekter ved enhedsprioritering kontra tolagsbelåning bl.a. på landbrugsområdet. Det er i hvert fald min opfattelse, at en overgang til enhedsprioritering ikke bliver billigere for landbruget.

Det, som det i denne forbindelse navnlig drejer sig om, er spørgsmålet om vurderings- og ekspeditionsgebyrer samt institutternes administrationsomkostninger.

Det spiller selvfølgelig også en rolle, hvilke takstændringer der er på vej i institutterne. Jeg ville blive meget forbavset, hvis en nøjere gennemgang skulle falde ud til fordel for enhedsprioriteringen.

I anledning af hr. Baadsgaards bemærkning om bureaukratisering ved tolagsbelåning kontra enhedsbelåning vil jeg gerne sige, at der umiddelbart selvfølgelig ligger en vis belastning, også på landmanden, i og med at tolagsprioritering i nogle situationer nødvendiggør, at der foretages to vurderinger af den samme ejendom.

Men retfærdigvis må siges, at landbruget har været igennem en årrække med mange omprioriteringer og gældssaneringer; under mere normale forhold skulle omfanget af vurderingerne gerne være mindre end det, der har været gældende de seneste år, så jeg tror ikke, at problemerne med to sæt vurderingsinspektører i det lidt længere løb spiller nogen særlig rolle.

Spørgsmålet om to sæt vurderingsinspektører skal også ses i sammenhæng med de fordele, der er forbundet med – og det er efter min opfattelse kolossalt væsentligt – at vi netop har et særligt institut til at yde de yderste lån.

Jeg føler stærkt, at vi har behov for et landsdækkende institut til at føre en vis form for udjævrende virksomhed, når det gælder vurdering og låneudmåling. Og jeg tror, at Dansk Landbrugs Realkreditfond er velegnet til det formål. Instituttet er godt indarbejdet, også hos

landbrugsorganisationer, og har i øvrigt et nært samarbejde med landbruget med hensyn til opbygningen af vurderingsinspektørkorpset.

Jeg ved, at der også i instituttets administration er opbygget en betydelig ekspertise i landbrugsspørgsmål, og jeg tror, at vi skal være forsigtige med at satse på, at en landbrugseksperitse søges opbygget i et antal institutter med det mulige resultat, at man gennemgående får for lidt interesse for landbrugets forhold.

Ud fra et mangeårigt kendskab til landbrugsforhold, herunder landbrugets finansieringsforhold, er mit parti og jeg rent personlig ikke i tvivl om, at tolagsprioritering bør fastholdes.

Herluf Rasmussen (CD):

CD kan anbefale lovforslaget, men jeg vil dog gerne tillade mig at knytte nogle få bemærkninger til forslaget.

Vi har jo for nylig behandlet forslag til ny realkreditlov, og jeg er lidt overrasket over, at man, når man nu er i gang med den helt store rationalisering, så ikke på en eller anden måde kunne passe dette her ind i det.

Det er muligt, at der er nogle helt specielle landbrugsfaglige forhold i dette her, som jeg ikke i første omgang har kunnet finde, men så vidt jeg kan se, ender det med, at vores realkreditlovgivning får tre tilsynsførende ministre, nemlig industriministeren, boligministeren og nu også landbrugsministeren, og jeg forestiller mig, at man måtte kunne samle det ét sted. Jeg ved godt, at en industriminister ikke har så megen forstand på landbrug som landbrugsministeren, og at boligministeren heller ikke har så megen forstand på det, men man må nok kunne tale sammen om det.

Jeg ved ikke, om det er muligt at rationalisere. Hvis man virkelig skulle gennemføre det fuldt ud – og det ved jeg regeringen gerne vil – synes jeg, det måtte være en idé at tage det her op.

Lysholm Christensen (KRF):

Kristeligt Folkeparti kan også tilslutte sig den løvændring, der her foreslås. Vi vil gerne bare kort bemærke, at vi synes, netop DLR igennem årene har vist sig at være et nyttigt instrument til løsning af landbrugets finansielle problemer. Landbruget har behov for en sådan finansieringsmulighed, der kan give lidt mere risikobetonede lån, som ministeren også anfø-